

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWIE

z dnia 2025 r.

w sprawie ustanowienia dnia 7 marca Świętem Miasta Tarnowa

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940), Rada Miejska w Tarnowie uchwala, co następuje:

§ 1. Tarnów otrzymał prawa miejskie dnia 7 marca 1330 roku. Rada Miejska w Tarnowie uznając, że nadanie praw miejskich to jedna z najważniejszych dat w historii Miasta - ustanawia dzień 7 marca, rocznicę nadania praw miejskich - Świętem Miasta Tarnowa. W tym dniu wspominać będziemy założyciela Miasta, kasztelana krakowskiego Spycimira Leliwitę oraz kolejne pokolenia mieszkańców Tarnowa, którzy budowali i rozwijali gród Leliwitów.

§ 2. Corocznie 7 marca w dniu Święta Miasta Tarnowa powinny odbyć się uroczyste obchody.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tarnowa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Tarnowie

Małgorzata Mękal

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie ustanowienia dnia 7 marca Świętem Miasta Tarnowa

W IX w. w odległości 3 km na południe od centrum dzisiejszego Tarnowa powstał gród słowiański o powierzchni ponad 20 hektarów, otoczony umocnieniami w formie wysokich wałów ziemnych. Funkcjonował on do początku XI w. Pod koniec XI w. opuszczony już gród przekazano Benedyktynom z Tyńca, którzy w jednej z osad przygodowych założyli wieś Tarnów (dzisiaj Tarnowiec) wzmiankowaną po raz pierwszy w 1124 r. W niej powstał pierwszy tarnowski kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina.

W 2 połowie XIII w. w miejscu dzisiejszego miasta Tarnowa powstała wieś o tej samej nazwie. Była ona własnością rycerską. Pierwsza wzmianka o niej pochodzi z 1309 r. W 1327 r. jako Tarnów Wielki stała się w całości własnością Spycimira, wojewody krakowskiego. W 1328 r. Spycimir otrzymał od króla Władysława Łokietka sąsiadujący z Tarnowem Wielkim Tarnów Mały czyli dzisiejszy Tarnowiec.

Kronikarz Jan Długosz wywodzi nazwę miasta Tarnów od krzewów tarniny porastających Górę św. Marcina.

Spycimir herbu Leliwa - założyciel Tarnowa. Jego przodkowie wywodzili się ze Śląska lub Łużyc. Spycimir przyłączył się do księcia Władysława Łokietka – króla Polski od 1320 r.- jednoczącego ziemie polskie po rozbiciu dzielnicowym. Bardzo szybko wspinał się po szczeblach urzędniczej drabiny Królestwa Polskiego. W 1312 r. był zaledwie łowczym krakowskim, w 1320 r. był już wojewodą krakowskim, a w 1331 r. mianowany został kasztelanem krakowskim, czyli najwyższym świeckim urzędnikiem w Królestwie.

W służbie kolejnego króla Polski Kazimierza Wielkiego wypełniał ważne misje dyplomatyczne. Na Górze św. Marcina wybudował zamek, który stał się jego główną siedzibą. Oprócz tarnowskich dóbr posiadał także majątki m.in. w Brzesku, Żabnie i Melsztynie. **Zmarł 27 marca 1352 r.** Był protoplastą rodów Tarnowskich, Melsztyńskich i Jarosławskich, które to rody przez kolejne 300 lat odgrywały bardzo ważną rolę w polityce Polski.

Akt lokacyjny miasta Tarnowa – 7 marca 1330 roku. Król Polski Władysław Łokietek postanawia: *„... mając na baczeniu liczne usługi i zasługi szlachetnego męża komesa Spycimira wojewody naszego krakowskiego, tak pożyteczne, jak nieprzerwane, a które i w przyszłości za łaską Pańskąłożyć będzie, dziedzictwo jego, Tarnowem pospolicie zwane, z tegoż przyległościami, czyli przysiółkami i wsiami, w jego obwodzie, czyli okręgu, znajdującymi się, z prawa polskiego na prawo teutońskie miasta naszego Krakowa przenosimy, dając mu zupełną i wolną moc miasto tamże założyć z władzą sądową w takim dniu, jaki sobie w tygodniu na sądy obierze....”*

Miasto zostało lokowane na prawie niemieckim. Wyznaczony został rynek wraz z siatką ulic. Miasto przyjęło herb właściciela – **LELIWĘ**. Teren na lokację wybrany został z rozmysłem w pobliżu ważnych szlaków komunikacyjnych. Spycimir sprowadzał osadników, trzebił lasy i zakładał nowe wsie. Budował mury obronne wokół Tarnowa oraz budowle miejskie, kościoły w miastach i wsiach, które powstały z jego woli.

Oddając hold Spycimirowi Leliwice – założycielowi Tarnowa oraz dziełu Jego życia, ustanowienie dnia 7 marca, rocznicę nadania praw miejskich - Świętem Miasta Tarnowa jest w pełni uzasadnione.